

Ik ken u echt

Ik ken u echt is één van de richtingwijzers van waaruit we werken in het verpleeghuis waar ik als geestelijk verzorger aan verbonden ben. Iemand kennen is belangrijk als je dag en nacht met elkaar omgaat. Iemand écht kennen is iets waar je naar kan streven. Maar iedereen weet dat je iemand nooit helemaal kunt kennen. Dat hoeft ook niet. Je kent hooguit jouw verhaal met deze mens. *Als je iemand echt wil leren kennen moet je aan zeven mensen vragen naar verhalen over die persoon*, zei psycholoog Esther Perel eens.

Wie ben jij?

Ik was in gesprek met een vrouw op zeer hoge leeftijd die voelde dat ze op weg was naar het eind van haar aardse leven. Mevrouw Van B. had in onze ontmoetingen verteld over hoe het haar vergaan was, het gezin waarin ze was opgegroeid, de weg van het geloof die ze gegaan was, over het kleine gezin met man en zoon waarin ze gelukkig was geweest. De gesprekken waren nooit lang want ze was snel vermoeid, haar geheugen was omfloerst en deze mevrouw had veel tijd nodig om zo maar wat voor zich uit te staren. *Maar*, zei ze na een gesprek, *nu wil ik ook weten wie jij bent*. Die vraag ontroerde me. En ik begreep de vraag ook. En ik antwoordde met zoekende woorden, over mijn gezin en ook over mijn vak. *Is dat niet zwaar*, vroeg ze, *al die zorgen en verhalen van mensen?* En tot mijn eigen verbazing vertelde ik haar dat het inderdaad soms niet makkelijk was, maar dat ik het gevoel had dat ik nooit helemaal alleen bij mensen kom. Dat ik me gedragen weet door de belofte van het evangelie en dat ik voel dat er altijd iemand is die naast mij gaat. Ik was verrast door deze toch wat grote woorden, en verwonderd dat ze zo vrijuit mochten klinken in ons samenzijn. Mevrouw kwam uit een

katholiek gezin, maar wilde stellig niets te maken hebben met pastoors of dominees, zei ze, toen ik toch wat sputterend moest vertellen over mijn eigen kerkelijke achtergrond. Deze vrouw had haar eigen wijze van geloven gevonden, al had de kerk haar teleurgesteld. Samen zaten we nog even op de rand van haar bed naar buiten te kijken. Vanaf driehoog zijn de mensen niet herkenbaar maar met verwondering vertelde mevrouw Van B. kleine verhaaltjes over het leven van de vrouw met de zware tassen, de man met haast. Zij waren alweer voorbij, fietsend, lopend en onwetend van deze liefdevolle blik.

Wie is die Jezus?

Als geestelijk verzorger mag ik putten uit de verhalen van de christelijke traditie. En bij de opdracht *Ik ken u echt* resoneren de bijbelverhalen over Jezus die steeds bij mensen is. Jezus spreekt met mensen, ook met mensen aan de zijlijn. Hij herkent en kent mensen, hij ziet ze en doorgrondt ze, noemt ze bij naam. Mensen gaan rechtop staan als Jezus hen aanziet.

Wie is die Jezus? Met de steeds hoger wordende stapel theologische boeken over Jezus op mijn bureau – omdat ik vind dat ik moet onderbouwen wat ik schrijf – groeit mijn verlegenheid om iets te beweren over de zoon van God. Wie ben ik om daar hier iets over te zeggen? In een viering, als predikant, voel ik me vrijer. Een keer las ik in een kerkdienst het bijbelgedeelte waarin Jezus zich tot zijn leerlingen richt en de vraag stelt: Wie zeggen de mensen dat ik ben? Ik vroeg de kerkgangers om bij zichzelf de vraag te laten klinken: wie zeg ik dat Jezus is? Wie is Jezus voor mij? Ieder schreef zijn of haar woorden op en bij de voorbeden lazen we alle briefjes voor als richting van ons gebed. Zo klonken er dierbare woorden. Geen abstracte woorden, maar woorden met een heel nabije betekenis. *Kompas om over dingen na te denken. Iemand die ik bewonder. Iemand die bij me is. Dankbaar dat Jezus geleefd heeft en voor ons gestorven is. Hij is*

lekker dwars, net als ik. Een wijs mens die me na laat denken. In de liturgie is ook het tafelgebed bij uitstek de plek om woorden te gebruiken die het grootse wezen van Jezus tot zijn recht laat komen. Uit een dierbaar tafelgebed:

Eeuwige,

Uw woord was het begin van leven.

Een leven om licht en vreugde.

Uit overstromende liefde schonk U uw zoon aan mensen.

Zonder voorbehoud, liefde tot het uiterste.

Opdat allen in uw liefde zouden zijn.

Jezus, op zijn tijd, sprak tot zijn leerlingen:

Ik geef jullie mijn vreugde opdat jullie vreugde volmaakt zal zijn.

Hebt elkaar lief, zoals ik jullie heb liefgehad.

Dit brood, deze wijn, dit ben ik, dit is mijn liefde,

de liefde van mijn Vader.

Dit is alles wat ik ben voor jullie.

In het breken van het brood en in het delen van de wijn

leven jullie in mij en met mij.

Jij bent mijn geliefde kind

De liefde van God is de liefde die Jezus deelt met de mensen. Jezus is van God én Jezus is van de mensen. God maakt Jezus bekend als zijn zoon op een bijzonder moment. Bij de doop van Jezus klinkt er een stem uit de hemel, de stem van de Eeuwige die tot de mensen spreekt: *Dit is mijn geliefde zoon, in wie ik vreugde heb.* Zo heeft God zijn zoon, zijn geliefde zoon aan de mensen bekend gemaakt. En Jezus op zijn beurt gaat met mensen om zoals de Vader met mensen omgaat, psalm 139:

Heer, u kent mij, u doorgrondt mij, u weet het als ik zit of sta, u doorziet van verre mijn gedachten. Ga ik op weg of rust ik uit, u merkt het op, met al mijn wegen bent u vertrouwd. Geen woord ligt op mijn tong, of u, Heer, kent het ten volle.

Jezus wil mensen leren kennen zoals de Vader hen kent. Als je iets voor een ander wilt zijn, als je dicht bij iemand wilt komen is het van wezenlijk belang die andere mens te leren kennen, in wat voor omstandigheden dan ook. In het verpleeghuis is dat op de grens van leven en dood. En dan hoop ik dat in die ontmoeting de woorden van de Eeuwige klinken: *jij bent mijn geliefde kind in wie ik vreugde vind.*

MIGNON VAN BOKHOVEN

geestelijk verzorger met remonstrantse zending bij Brabant Zorg